

**Одеський національний університет імені І. І. Мечникова**  
**Геолого-географічний факультет**  
**Кафедра економічної та соціальної географії і туризму**

**Силабус курсу**  
**"ГЕОГРАФІЯ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ"**

<b>Обсяг:</b>	4 кредити ЄКТС / 120 годин
<b>Семестр, рік</b>	семестр 8, рік навчання – 4 на д/в; семестр 9, рік навчання – 5 з/в
<b>Дні, час, місце:</b>	згідно з розкладом
<b>Викладач:</b>	Сич Віталій Андрійович; доктор географічних наук, професор, професор кафедри економічної та соціальної географії і туризму
<b>Контактний тел.</b>	+38 (0482) 68-76-93
<b>Е-mail:</b>	vitsych@onu.edu.ua
<b>Робоче місце</b>	геолого-географічний факультет, кафедра економічної та соціальної географії і туризму
<b>Консультації</b>	Очні консультації: згідно з графіком, затвердженим на засіданні кафедри Онлайн-консультації: телефон, ZOOM (запрошення надсилається в групу Telegram), соціальні мережі

### **КОМУНІКАЦІЯ**

Спілкування в аудиторії за розкладом.  
Інші види комунікації: група в Telegram, консультації за розкладом  
e-mail: vitsych@onu.edu.ua  
телефон: (0482) 68-76-93  
соціальні мережі: Telegram, Viber  
аудиторія: за розкладом

### **АНОТАЦІЯ КУРСУ**

**Предмет вивчення дисципліни** - особливості просторового розподілу об'єктів культурної спадщини світу.

#### **Пререквізити навчальної дисципліни.**

Ефективність засвоєння змісту дисципліни "Географія культурної спадщини" значно підвищиться, якщо студент попередньо опанував матеріал таких дисциплін як: "Актуальні питання історії та культури України", "Географія культури і релігії", "Географія Одещини", "Етногеографія".

#### **Постреквізити навчальної дисципліни.**

Навчальна дисципліна "Географія культурної спадщини" вивчається в останньому семестрі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, тому знання, уміння і навички, що здобуваються після закінчення вивчення дисципліни потрібні для використання в подальшій професійній діяльності та для вивчення освітніх компонентів другого (магістерського) рівня вищої освіти.

**Мета курсу** - сформуванню комплексного уявлення про культурну спадщину, пам'ятки історії і культури світового значення, їх типологічні і територіальні особливості.

#### **Завдання навчальної дисципліни:**

- знайомство із феноменом спадщини в сучасній науці й культурі;
- вивчення основних понять, категорій, функцій спадщини;

- отримання знань про генетичну різноманітність і географічний розподіл основних пам'яток культури у різних макрорегіонах світу;
- вивчення світового та українського досвіду використання культурної спадщини в рекреаційно-туристичній діяльності;
- розгляд охорони та проблем використання історико-культурної спадщини;
- прищепити розуміння необхідності дбайливого відношення до історико-культурного надбання, уміння використовувати отримані знання в суспільній і професійній сферах діяльності.

**Очікувані результати.** У результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати:** зміст поняття «культурна спадщина»; геокультурні особливості країн світу; принципи формування Списку Всесвітньої спадщини, критерії відбору об'єктів, їх генетичну різноманітність і географічний розподіл; генетичну різноманітність і географічний розподіл основних пам'яток культури, що утворюють Всесвітню спадщину ЮНЕСКО;

**вміти:** охарактеризувати найбільш відомі унікальні об'єкти культурної спадщини за регіонами та країнами світу; знаходити необхідну інформацію про менш відомі пам'ятки історії і культури та країни, в яких вони знаходяться; оцінювати досягнення національної та світової культури, раціонально використовувати їх в рекреаційно-туристичній діяльності; виявляти основні проблеми охорони та рекреаційно-туристичного використання культурної спадщини.

## **ОПИС КУРСУ**

### **Методи і форми навчання:**

Курс буде викладений у формі лекцій (36 год.) та семінарських занять (24 год.), організації самостійної роботи студентів (60 год.) на денному відділенні та лекцій (12 год.), практичних занять (6 год.), самостійної роботи студентів (102 год.) на заочному відділенні.

Основна підготовка студентів здійснюється на лекційних та практичних заняттях, але у значній мірі покладається на самостійне вивчення предмета студентами денної форми навчання під час семестру. Під час викладання дисципліни використовуються методи навчання: словесні (лекція, пояснення); наочні (демонстрація презентації з картами, графіками, фото та відеосюжетами); практичні (практичні роботи); робота з підручником (під керівництвом викладача, самостійна робота студентів).

### **Зміст навчальної дисципліни.**

Тема 1. Культурна спадщина людства: основні поняття, збереження та використання.

Тема 2. Критерії та умови для включення об'єктів до переліку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Основні етапи створення списку всесвітньої спадщини.

Тема 3. Культурна спадщина Північної та Західної Європи

Тема 4. Культурна спадщина Східної та Південної Європи

Тема 5. Національна та всесвітня спадщина України.

Тема 6. Культурна спадщина Азії

Тема 7. Культурна спадщина Північної та Центральної Америки

Тема 8. Культурна спадщина Південної Америки та Австралазії

Тема 9. Культурна спадщина Африки

### **Перелік основної рекомендованої літератури**

1. Акуленко В. І., Магазинщикова І. П., Моздир М. І., Тарасенко О. О.. Культурна спадщина людства: збереження та використання. Л. : Фенікс, 2002. 160 с.
2. Безуглий В.В., Костащук І.І., Яворська В.В. Географія всесвітньої спадщини (туристичні атракції). Дніпро: ЛІРА, 2021. 528 с.
3. Бейдик О. О. Рекреаційно-туристські ресурси України: Методологія та методики аналізу, термінологія, районування. К.: ВПЦ «Київський університет», 2001. 395 с.

4. Історико-культурна спадщина України: проблеми дослідження та збереження / [за ред. В. О. Горбика, С. І. Кота]. К. : НАН України; Ін-т історії України, 1998. 400 с.
5. Мельничук О. І. Міжнародно-правовий статус всесвітньої культурної і природної спадщини. К. : Наук. думка, 2008. 287 с.
6. Міжнародні документи [конвенції, хартії, рекомендації з питань охорони культурних цінностей] // Пам'яткознавство: правова охорона культурних надбань : зб. док. / Ін-т культурології Акад. мистецтв України. К., 2009. С. 220–360.
7. Міжнародні засади охорони нерухомої культурної спадщини / М-во культури і туризму України ; Держ. служба з питань нац. культ. спадщини ; Н.-д. ін-т пам'яткоохоронних дослідж. ; [упоряд. та ред. І. Касяненко]. К. : Фенікс, 2008. 176 с.
8. Об'єкти Світової спадщини ЮНЕСКО в Україні : пам'ятка / М-во культури України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, Наук. б-ка ; уклад. О. О. Скаченко. К. : Вид. центр КНУКіМ, 2014. 71 с.
9. Охорона культурної спадщини : зб. міжнар. док. К. : АртЕк, 2002. 136 с.
10. Стецюк В. В., Пазинич В. Г., Ткаченко Т. І. Природна та етнокультурна спадщина України: новітні дослідження. К. : Вища школа, 2012. 344 с.
11. Топчієв О. Г., Коломієць К. В., Сич В. А., Яворська В. В. Структурування рекреаційно-туристичного потенціалу на засадах географічного середовища. Кам'янець-Подільський: Видавець Панькова А. С., 2020. 332
12. Топчієв О. Г., Яворська В. В., Сич В. А., Коломієць К. В. Рекреаційно-туристичний потенціал: напрями систематики і кваліметричної оцінки. Навчальний посібник Одеса : Бондаренко М.О., 2022. 280 с.

### ОЦІНЮВАННЯ

Методи поточного контролю: усне опитування, оцінювання семінарських доповідей та виконання індивідуальних завдань

Форми і методи підсумкового контролю: підсумковий контроль - іспит.

#### Розподіл балів, які отримують студенти:

Поточний контроль									Підсумковий контроль (іспит)	Сума балів
Змістовий модуль №1										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	20	100
5	5	10	10	10	10	10	10	10		

*T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів*

Для студентів, які набрали впродовж семестру сумарно меншу кількість балів, ніж мінімум для іспиту (60) допускається написання реферату за темами лекційних, семінарських занять чи самостійної роботи, за які отримана незадовільна оцінка.

#### Самостійна робота студентів.

Робота студентів складається з самостійного вивчення з певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Самостійна робота (СР) контролюється у вигляді контрольних робіт, колоквиумів і звітів.. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів. Увесь обсяг СР містить завдання які вимагають від студента систематичну самостійну роботу.

### ПОЛІТИКА КУРСУ

**Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Підсумковий контроль здійснюється в аудиторії, у разі відсутності або низького результату перескладається одноразово протягом двох тижнів в день планової консультації. У разі недотримання політики щодо дедлайнів та перескладання контрольні заходи вважаються не зданими

**Політика щодо академічної доброчесності:**

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятним у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікронавушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо).

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: зниження результатів оцінювання поточного та підсумкового контролю; повторне проходження оцінювання; призначення додаткових контрольних заходів, що регламентується «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців ОНУ імені І.І.Мечникова» [https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad\\_council/polozhennya-antiplagiat-2021.pdf](https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/polozhennya-antiplagiat-2021.pdf)

**Політика щодо відвідування:** відвідування лекцій – вільне, семінарських занять – обов'язкове, запізнення не бажані. Бали за відвідування занять не нараховуються.

**Мобільні пристрої:** Мобільні пристрої (смартфон, планшет тощо) дозволяється використовувати лише під час підготовки семінарських завдань в процесі заняття з дозволу викладача.